

Letnik I.

v lažnjivi obleki.

Štev. 19

Izhaja v mesecu dvakrat, kedar ga je volja. — Veljá celo leto 2 gold. 40 kr., pol leta 1 gold. 20 kr.

Red

za prihodnji teden.

Ponedeljek. V ljubljanskem konšt. društvu govori Pisker za „Slovenijo“ rekši, da je predlog, ktere ga je mislil staviti v deželnem zboru dr. Zarnik, po njem sestavljen. Tudi omeni, da je med vsemi jeziki slovenski za nauk v šolah najbolj pripraven.

Torek. Zarad vpora v Dalmaciji odstopi avstrijsko ministerstvo, spoznavši, da ni sposobno dalje vladati cesarstvo, in na njegovo mesto stopi ljubljanski konšt. mestni zbor.

Sreda. Okrajni glavar Kranjski gosp. Derbič protestuje proti temu, da je njegovo ime slovenske korenine ter dokaže, da je čisto nemško in sicer po besedi „Der Wisch“.

Četrtek. Ker se upor v Dalmaciji ni še končal, sklenejo ljubljanski turnarji peljati se na borišče, da bodo polovili in podušili upornike, češ, da ker jih na Ježici in na Janjčah ni vrag vzal, jih tudi v Dalmaciji ne bo.

Petek. V Dalmaciji je pogorelo veliko centov sala (špeha) in vlada je naročila nekaj dež Dežmanovega masla.

Sobota. Velik potres po slovenskih deželah. Naravoslavci pozvejo, da je vstal vsled nezaupnice, ktero so podali graški študentje goriškim poslancem.

Nedelja. Dežman se spové svojih Tagblattovih člankov in prodá kamenje, ktero je bilo namenjeno duhovščini in mu ostalo zavoljo prehitrega sklepa deželnega zbora. Kupi ga mestni zbor, da bo zidal iz njega namerovano mestno bolnišnico. Ker je sneg polomil veliko hrastov, sklene nemčurska stranka, da ne bo prihodnje leto trpela lakote, poslata vnovič kakega Turnička na Dunaj, da nakupi slavnoznanih fig, ktere so tudi jako sladka in redivna piča. Razpiše se tedaj služba tega poslanca s tem pogojem, da se še ni nikoli blamiral, pa se nihče ne oglasi.

Grobni napisi.

Piskru.

Tu počiva, ki slovenski
Jezik za-nj ni bil;
Al tud' slabo se po nemški
S smrtjo je boril.

Pajku.

Več prostora sem privoščal
Fantam jaz c'lo ježkim,
Ko se men' privoščá tukaj
Zdaj pod krilom težkim.

Käsmacherju.

Tu počiva hud nemčon
Pravjo, da ga smrt pobrala;
To je neverjetna šala,
Kajti smrt je rad bil on.

Schray-u.

Nekdaj ko realke vodja ti
Si Slovincem žugal s stoli,
Vendar mislil pa nikoli,
Da ti smrt Slovenka ni.

Turničku II. in III.

V življenji moža sta hodila
Po dolge nosove v Beč;
Zdaj vendar sta nekam staknila,
Kjer dolgih nosov ne bo več.

Turnarju.

Kmečko silo so zaprli,
Ki me je iz Janjč podila;
Smrti pa, k' me zadavila,
Niso še sodnik' zatrli.

Dalmacija,

kakor si jo predstavlja nemški listi.

Dalmacija je rep avstrijskega cesarstva. Nahaja se na zemljovidu za Trstom, na eni strani ima Črnogorice, na drugi pa morske ribe, ktere požró vsakega, ki v morje pade.

Vstvarjena je ta dežela za gosp. pl. Wagner-ja in zato, da plačuje davke in redí dunajske prostake, kedar pridejo v kazen.

V tej majhni deželi raste veliko kamenja in divji ljudje, kteri so sicer človeku podobni, ker imajo nos v sredi obraza ko mi, pa nikakor ne človeške pameti, ker le tū pa tam kdo nemški ali laški govori. Tedaj je bilo dan za dnevom pričakovati, da se bodo vrpli, kajti srbelo jih je in hoteli so, da jih naši vojaki malo popraskajo.

Najbolj znane so dalmatinske fige in oljke, s kterimi se beli salata. Zdaj imajo te fige nekako

nevarno lastnost; vsak, kdor dobi jo v želodec, zbolí ali celó pri tej priči umrè.

Za Dalmatinc so zdaj najbolj primerne ustanove vislic, ktere se napravljajo po celi deželi, kamor pride avstrijska vojska, kajti pokazalo se je, da največi sovražnik ustave ne èrhne besedice več, kedar se na vislice povzdigne.

Gotovo, da bi ne bilo nikakoršnega upora, ko bi bil Wagner vse Dalmatince si po tem potu prikupil.

Štiri dôbe.

Ko v Rimu vladal je Avgust,
Se slišalo iz vsakih ust,
Da dôba je b'la zlata.
Rimljani so vsi srečni b'li,
Konštitucije bilo ni,
In tudi ne „Tagblatta“.
Liberalizem molčal je,
Ljudjé slepar'li niso se.
Birokratizem je še spal,
Pri veslu Giskra ni še stal.
Ni bilo paragrafov
In družih sitnih grafov.

Po srečni zlati dôbi koj
Nastopil je z železjem boj,
Je dôba b'la železna.
Veljala je beseda kaj,
Vsaj to'ko, ko pisanje zdaj;
Veljala moč telesna.
Nemškutarjev še bilo ni,
So bili Nemci le èvrsti.
Srebro in zlato le denar,
Kraljestva cesar gospodar.
Ni bilo še ministrov,
Tud' družih ne filistrov.

Nastopi dôba nam potem,
Ktere prepevat' skor ne smem.

Je bila iz papira.
K veljavi prišle junje so
In sploh zavrženo blagó,
Ki se na cest' pobira.
Srebro, zlato nam Prus pobral,
Ki nas na Èeskem našeskal.
Nam pa ostalo dost' dolgov,
Vrh tega dolgih tud' nosov.
Avstrija lepa, blaga
Je bila skoro naga.

Pa hujše se nam pripetí,
Ko nemšk' nam tiček priletí,
Prinese lib'ralizem.
Zapoje hitro nemški glas,
Zatrobi v grozoviten bas,
K' mu prav'jo: centralizem.
Zdaj vname se nam ogenj v streh',
Slovenec biti velik greh.
Ustavoljubnost le veljá,
Do mastnih stopinj ta peljá.
Zdaj le nemškutar vlada,
Slovenec naj pa strada.

V Dalmaciji se vnel je boj,
Napravil ga nemškutarsk roj;
Zdaj tam razsaja rabelj.
Pri nas nagaja ko doslej
Predrzno vedno še naprej
Zarod „prokletih grabelj“.
Res, slaba ja ta dôba, znam,
Slovenec' teptajo se z nogam.
Kak neki, da bi ne lagal,
Bi dobo tako imen'val?
Iz nemškutarskega platna
Nam je ta dôba „blatna“.

Feljton.

Mameluški zbor.

Mameluški prismojenci*), kterih je izvolilo mesto 30, se zberó v jako važni seji, da protestujejo proti vpeljavi nekega pasjega jezika v svoje šole.

Poročevalec Pis-Ali-Ker, mož, kteri je naravnost iz nebes padel s kožo in kocinami, in sedaj v šolah barantá z inteligencijo, poprime besedo.

„Slavna pokvaža! Sicer niste vredni, da mož ko jaz, bistroumen, da slišim travo rasti, govori v vašem zboru, kajti zdí se mi, da me ne bo vsak razumel. Naše dežele zbor je sklenil neko postavo, po kteri bi bil jaz pedagogična nedopustljivost. Blatnovaškemu ministerstvu pa ni toliko ležeče na šolah ko na učiteljih, med kterimi sem jaz prva luč. Znano vam je menda, da se mi je ponujala stopinja vodja naše šole, a jaz sem za nekaj boljšega namenjen, ker znam več ko kruh peči, tedaj sem jo odklonil.“

„Kar sklene dežele mameluške zbor, nima za nas nikakoršne veljave, ker se je sklenilo brez nas. Mi pa smo luč mameluške dežele, mi branjevci inte-

ligencije in kar govori mesečni sanjač Weiss-Ben-Blei, ni ne za konja ne za osla. Če vam še naznam, slavna pokvaža, da ta postava meni ni po volji, mi bote vsi prikimali, kajti jaz edini med vami sem tisti, kterega najbritkejši zadene. Bom šel li potem junje pobirat ali pa krompir „vahtat“? Tedaj predlagam: Proti postavi, katero je sklenil mameluški deželni zbor, protestujejo viši zbor 30 mamelukov, in sicer ves čas mojega življenja.“

Predčenčar zapové zboru, da sklene protest, kar se enoglasno zgodi.

Potem stopi na sod figamož*) Man-Ben-Dež, šnofa pešico „fortschritts-tabaka“ in jame čenčati.

„Proklete grablje! Znano je, da jez podpiram že več let domače trgovstvo (Klici: Res je, branjevka vé to potrditi), tedaj sem v tem izveden mož. Trgovstvo pa le zamore napredovati, ako se mu odpró pota ali vsaj popravijo. Pot, ktera me podpira v mojem trudu, pa je skoro čisto zanemarjena in tudi jako nevarna, kakor je znano kavarnarju, kteri mi je nedavno pomagal iskati očali in pinjo, ko me je nekdo nenadoma birmal. To nepostavnost odpraviti sta dva načina. Prvi, da se nasadijo ob cesti policaji, in sicer po pet korakov drug od družega, da

*) Mameluška beseda, po našem jeziku „modrijan“.

*) Mamelušk izraz, pomeni blizo toliko, ko „renegat“.

Naravoslovje.

Lesjak.

Lesjak je jako zvita žival. Redi se najbolj od kapunov, pečenih in ocvrtih piščetov, ktera si večidel po zvižaji pridobi, pa tudi od telečje pečenke in celó od rib in ježev, kedar nima boljsega.

Po naravoslovji je lesjak ropna žival, toraj hodi po mnogih šotorih, kjer voha kaj mastnih piščet; prikrade se tihoma iz svojega brloga in se plazi po trebuhu, da kaj vjame, nikdar pa ni odkritih namenov.

Navadno je lesjak znane domače barve, vsaj koža njegova, kajti pod kožo so mu ne vidi. Če pa le pihne nasprotni veter in nastopi mraz, premeni hitro barvo.

Brlog svoj ima najrajši v zavetju, tedaj se suče vedno po vremenu in vetru, ki piha iz višave. Za veter iz nižave ne zmeni se toliko, kajti od spodej je bolj zavarovan. Ušesa ima jako tenka in skoro zmirom odprta, laja le malo, čeravno je pasje rodovine, kajti sramuje se biti s pesi v eni vrsti, timveč bi bil včasih tudi rad volk, čeravno mu pasje meso ne diši in ne tekne še dobro.

Lesjak je prav krepke narave. Njegove kože se ne prime rada kroglja, in ako je ranjen, ne zmeni se toliko za rane in vteče včasih celó po treh nogah. Za pasje lajanje ima prav debela ušesa in si misli: „Le lajajte, jaz že vem, kaj in zakaj tako delam. Ubi bene, ibi patria!“

mi delajo po dnevi senco in me ponoči branijo, drugi pa, da se zida železnica naravnost do omenjene hiše. Se vé da se morajo podreti hiše, ki na poti stojé. Prepuščam slavnemu zboru volitev načina, nadja se, da se bo prej ko mogoče vstreglo moji tirjatvi.“

Zbor sklene stvar v pretres vzeti in voli v ta namen odsek treh gospodov: Ben-An-Žup, Pin-Ali-Ter in Eg-Ben-Kalt.

Zmešnjava*) Eg-Ben-Kalt poroča o delovanji odseka, kateri je bil izvoljen, da prevdari in stavi končne nasvete zarad osnovanja pitalnic za komarje. Iz poročila razvidi se, da je bila stvar že skoraj dognana in le sneg je pretrgal delovanje, ki je padel brez dovoljenja konšt. mameluškega zbora. Govornik posebno povdarja nepostavnost enakih dogodeb; za vse, kar se v mestu godí, se mora prositi dovoljenja mameluškega zbora; ravno tako je sneg zopet izginil brez posebnega dovoljenja in sicer ravno ko je govornik razpisal javno dražbo, da bi vtrgal stroške za pitalnico komarjev.

Treba in pravično je, da Jupiter, kateri se, kakor je videti, norčuje z mameluškim zborom, plača odmerjeno mu kazen. — Zbor sklene, kar zahteva govornik.

*) V našem jeziku „svetovalec“.

Čuvajska politika.

Blatnovaščan. Zdi se mi, Krakovčan, da zastonj tu preživa na hudodelnike.

Krakovčan. Tu varujeva prazno staro pinjo, ktere nihče ne mara.

Blatnovaščan. Saj si že včasih varoval prazne glave.

Krakovčan. Pst!

Blatnovaščan. Je li res, da si ti nemškutar?

Krakovčan. Saj vidiš, da ne!

Blatnovaščan. Kako, da vidim?

Krakovčan. I nu! Saj veš, da policija ni za prijatle.

Blatnovaščan. Pač! Straža nahaja se pred stanovanjem svojega generala.

Krakovčan. In straži tudi k smrti obsojene hudodelnike.

Blatnovaščan. Pst! Te utegne slišati.

Blatnovaščan. Zakaj neki je g. profesor realke rekel, da je vpeljava slovenščine kot učni jezik v šole pedagogična nedopustljivost?

Krakovčan. Kaj tako je govoril! Kaj bo z nami reveži!

Blatnovaščan. Zakaj zdihuješ? Kaj ti je?

Krakovčan. Bojim se, da bova morala v kratkem tudi pred njegovo hišo stražiti.

Doslednost.

Nemčurski listi trdijo, da so krive dalmatinskega upora slovanske agitacije. Dosledno se bodo brale v kratkem po listih sledeče čudne novice:

Avstrija tiči do las v dolgovih; krivi temu so Slovenci, ker jih niti niso plačali, niti ne obljubijo, da jih bodo.

Na Španjskem homatije do sedaj niso še končane. Da so jih napravili Slovenci, ne dvomi nihče, kdor vé, da se jih je leta 1864. nekaj v Ameriko memo peljalo.

Da v Avstriji vlada razpor med narodi, krivi so le Slovenci, ker hočejo ostati Slovenci.

Da je vodja Schray pretepel gosp. Mulaj-a, je kriva le slovenščina, kajti ko bi bil gosp. Mulaj Oger ali Nemeč, pretepel bi bil Schray — Ogra ali Nemca.

Da se ljubljanski konšt. zbor mnogokrat strašno jezí, so krivi le Slovenci. Ko bi bili vsi liberaluhi, bi se ljubljanski konšt. mestni zbor ne jezil.

Da so po Ljubljani pod vodstvom konšt. mestnega zbora tlak in ceste tako presneto slabe, krivi so le Slovenci, ki to zapazijo in nočejo hoditi po slabih tleh.

Da so se ljubljanski liberaluhi tolikrat blamirali, temu so krivi le Slovenci, kajti ko bi jih ne bilo, bi se ljubljanski konšt. liberaluhi ne blamirali.

Da se prof. Pisker v ljubljanskem konšt. mestnem zboru s svojimi govori proti slovenščini tolikrat opari, so krivi le Slovenci, kajti ko bi ne bilo slovenščine, bi se prof. Pisker ne oparil zaradi slovenščine, ampak zaradi nemščine.

Da slednič mrčes „Brencelj“ še živi, so krivi le Slovenci, ki so tako neumni, da podpirajo in beró nesramneža, ki je tako predrzen, da se vseda konšt. veljakom in Dežmanu prav na nos.

Zastavice.

I.

Trije „Sokoli“ in trije turnarji se snidejo na bregu Save in bi se radi prepeljali. Najdejo privezan čoln, v katerem pa ni več prostora ko za dve osebi. Turnarji so hudi na „Sokole“ in bi jih namahali, ko bi bili v večini. Treba je „Sokolom“ skrbeti, da jih je ali več ali vsaj toliko skupaj, da jim turnarji ne morejo kaj. Kako se tedaj prepeljejo čez Savo, da nimajo turnarji večine ne na tem, ne na unem bregu in tudi ne v čolnu, v kateremu je le za tri osebe prostora?

II.

Pet dijakov pride v gostilnico. Pijejo vino in prašajo gostilničarja za račun. Oče gostilničar jim pové tako zasoljen račun, da vsi skupaj nimajo to-

liko denarja, da bi plačali. Da bi pa ne ostali na sramoti, se oglasi prvi rekoč: „Oče gostilničar! Ker se ne moremo pogovoriti, kdo bi plačal račun — kajti vsak izmed nas ga hoče sam plačati — Vam predlagamo sledeče: Vsi se stavimo v vrsto, potem odprete Vi vrata, pa le toliko, da zamore le eden iz hiše. Kdor izmed nas zadnji gré iz sobe, naj plača za vse. Vam je to po volji?“ „Dobro, gospodje“, odgovori krčmar, „pogoj mi je všeč“.

Vprašanje. Je šel li kdo zadnji iz sobe? Je dobil gostilničar plačilo?

Odgovor na vprašanje v „Brencelju“ št. 18.

Ako bi bili na Kranjskem sami nemškutarji, bi bilo toliko policajev, kolikor ljudi, kajti vsak nemškutar je, kakor znano, sam na sebi „špicelj“. Toraj bi Giskra, da bi bila Avstrija svobodna, potreboval same nemškutarje.

Rešitev zastavice v „Brencelju“ št. 18.

Ker „Brencelj“ ni nihče telegrafično naznanil, koliko je Dežman več vreden od Kljuna, ki je imel le enega policaja za častno stražo, se mora verjeti policajem samim, kateri so rekli, da je eden ko drugi in stvar le formalna, kajti general ima dve straži, stotnik pa le eno.

Tedaj „Brencelj“ ni v stanu preračunati vrednost ljubljanskega mestnega zbora; misli si le, da, ker zbor nima nikakoršne straže, ni vreden — nič, pa izreči tega ne sme, ker si je Dežman naročil pri Zakrajškemu zdaj železne grablje.

Listnica vredništva.

Zarad pičlega prostora ni nam mogoče odgovarjati tukaj na došle nam dopise.

O važnejših zadevah se bomo pismeno porazumeli.

V administrativnih zadevah naj se č. gg. naročniki blagovolijo obračati do g. Otokarja Klerra, bukvarja v Ljubljani, kateri oskrbuje opravništvo „Brencelja“.

N A Z N A N I L A.

Turnarjem!

Častitim udom turnarskega društva naznanjam, da sem se naučil prav gladko moliti

☞ **kozjo molitvico,** ☜

in dajem poduk v nji za prav nizko plačo. Priporočam se posebno tistim udom, kateri mislijo napraviti prihodnjo pomlad izlet na Ježico in Janjče, ker bi jo utegnili potrebovati.

Predtekalec.

Išče se dobro plačan

lažnjivec,

ki je v stanu, prav debelo zlagati se najmanj 70krat na dan.

Tudi mora biti izurjen v lovu lažnjivih rac, ktere posebno krepko vpijejo. Natančnejši pogoji se izvedó pri **vredništvu ljublj. „Tagblatta“.**

NB. Kdor vé ali se prav dobro zlaže, da so se po zadnjem deželnem zboru v Ljubljani videli

„ruski rubeljni“,

naj to za dobro plačo naznani brž ko mogoče.

Izpraznjena

je po odhodu dr. Kljuna stopinja renegata, kterege bi stražil policaj. Kandidati za to stopinjo se morejo izkazati z nezaupnico. Bolj natančnejši pogoji se izvedó pri **magistratu v Ljubljani.**